

Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo

Información xeral do centro

Pode atopar toda a información do centro e as titulacións na páxina web:

<https://fccxxt.webs.uvigo.es>

Grao en Dereito

Materias

Curso 3

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V08G081V01501	Dereito civil III. Familia e sucesións	1c	6
V08G081V01502	Dereito mercantil I	1c	9
V08G081V01503	Dereito administrativo II	1c	6
V08G081V01504	Dereito do traballo e da seguridade social	1c	9
V08G081V01602	Dereito internacional privado	2c	9
V08G081V01603	Dereito financeiro e tributario I	2c	9
V08G081V01605	Fundamentos de administración de empresas	2c	6
V08G081V01606	Macroeconomía	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS

Dereito civil III. Familia e sucesións

Materia	Dereito civil III. Familia e sucesións			
Código	V08G081V01501			
Titulación	Grao en Dereito			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Sinale OB	Curso 3	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Martínez Hens, Elena			
Profesorado	Martínez Hens, Elena			
Correo-e	mhens@uvigo.es			
Web				
Descripción	Materia impartida no primeiro cuatrimestre do terceiro curso do Grao de Dereito na Facultade de Ciencias xeral Xurídicas e do Traballo de Vigo. Trátase dunha materia obligatoria que achega ao alumno ao dereito de familia e ao dereito de sucesións, permitindo coñecer institucións xurídicas esenciais nos devanditos ámbitos.			

Competencias

Código

B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.			
C42	CE50 - Coñecer as normas civís relativas ao derecho de Familia con especial referencia ao matrimonio, as súas crises e ás institucións de custodia e garda de menores e incapacitados, así como ao derecho de sucesións desde a perspectiva do derecho común e do derecho territorial galego			
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.			
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.			
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relationalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.			

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Trátase dunha materia obligatoria que achega ao alumno ao derecho de familia e ao derecho de sucesións, permitíndolle coñecer institucións xurídicas esenciais en devanditos ámbitos	B1 C42 D1 D3 D5

Contidos

Tema

Tema 1: O derecho de familia. A familia e as relacións familiares. As unións de feito. Os alimentos.	Novos tipos de familia. As parellas de feito na Lei de Dereito civil de Galicia. O parentesco
Tema 2: O matrimonio: o sistema matrimonial español, o expediente matrimonial e os efectos da celebración do matrimonio.	Formas de celebración do matrimonio. Requisitos formais. Ineficacia do matrimonio
Tema 3: As capitulaciones matrimoniais. As doazóns por razón de matrimonio. Os réximes económicos matrimoniais	As capitulacións no Código civil e no Dereito civil galego. As doazóns propter nuptias e os seus efectos. A sociedad de gananciales e o réxime de separación de ben
Tema 4: As crises matrimoniais: nulidade, separación e divorcio. Efectos. A garda e custodia regulación e oportunidade lexislativa da custodia compartida. A conveniencia da mediación familiar en separacións e divorcios	Efectos persoais e patrimoniais nas crises matrimoniais. Concepto, separación e divorcio. Efectos. A garda e custodia regulación e oportunidade lexislativa da custodia compartida. A conveniencia da mediación familiar en separacións e divorcios
Tema 5: A patria potestade. Afiliación e as relacións de filiación. A adopción. Institucións tutelar	Dereitos e obligacións dos pais respecto dos seus fillos. Os efectos persoais e patrimoniais derivados da filiación. Dereitos dos adoptado
Tema 6: Dereito de sucesións. A sucesión mortis causa. Apertura da sucesión, a delación. Capacidade para suceder, el derecho de acrecer. O obxecto da sucesión	O iter sucesorio no Código civil. Vicisitudes e capacidade do sucesor
Tema 7: A heranza yacente. A adquisición da heranza e as suas clases. Efectos	Situación especial na heranza yacente. Formas de adquisición da mesma heranza e as suas clases. Efectos
Tema 8: A comunidade hereditaria e a partición hereditaria. As operacións particionais	Modalidades de partición hereditaria. Regras establecidas polo lexislador hereditaria. As operacións particionais

Tema 9: A sucesión testamentaria. Clases de testamento	Testamento pechado, aberto e ológrafo. Testamentos especiais
Tema 10: O contido do testamento. A ineficacia do testamento. A sucesión testada en Galicia.	Causas de ineficacia do testamento.
Tema 11: As substitucións hereditarias. El legado. A revogación do testamento. O testamenteiro.	Modalidades na substitución hereditaria. Causas de revogación do testamento. Suxitos que poden ser testamenteiros.
Tema 12: A sucesión forzosa: a lexítima e a mellora. A lexítima do cónxuge viúvo e dos ascendentres. As lexítimas no Dereito civil de Galicia. As reservas.	A sucesión forzosa no Código civil e na Lei de Dereito Civil de Galicia. Diferenzas.
Tema 13: Sucesión non testamentaria: sucesión intestada e sucesión contractual.	Os pactos sucesorios no Dereito civil de Galicia.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	16.5	16	32.5
Lección maxistral	33	36	69
Estudo de casos	1	9.5	10.5
Exame de preguntas de desenvolvimento	1	37	38

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudiante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Estudo de casos	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual). Non se debe confundir atención personalizada con titoría académica (no Plan de Acción Titorial).
Lección maxistral	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual). Non se debe confundir atención personalizada con titoría académica (no Plan de Acción Titorial),

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Estudo de casos	Proba na que un alumno/a debe analizar un feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución. Poderá incluir a realización individual o en equipo de traballos.	30	C42 D1 D3 D5
Exame de preguntas de desenvolvimento	Probas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta argumentada.	70	B1 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Se entenderá que o alumnxi na **avalación continua** deberá obter para poder compensar unha parte que outra, un 3 sobre dez nos casos e un 4 sobre dez na proba de contidos, sen que ningunha das preguntas teña unha valoración inferior a tres puntos sobre dez, sendo polo menos una das preguntas longas composta por dúas opcións das cales se escolle unha.

O alumnado que non se acolla á avaliación continua por deixala, por non poder asistir ou por calquera outro motivo, deberá facer unha proba final na que se lle formularán en relación cos contidos da materia, iguais preguntas de resposta longa incrementada nun respecto daqueles que optasen pola avaliación continuada cun valor do 70% da calificación e, ademais, uns casos cun valor do 30% da calificación non realizando nin traballos nin proxectos. Deberá obter para poder compensar unha parte con outra, un 3 sobre dez nos casos e un 4 sobre dez na proba de contidos (sen que ningunha pregunta teña unha valoración inferior a tres puntos sobre dez, contando polo menos unha pregunta con dúas opcións da que se responderá unha).

No mesmo curso se guardarán as notas da avaliación continua do primeiro período para o segundo.

O alumnado deberá utilizar as últimas edicións da **bibliografía recomendada**, que teñen carácter auxiliar das explicacións.

O sistema de avaliación en segundo período, será igual que no primeiro período, segun sígase a avaliación continua como para aqueles que non a sigan, podendo conseguir ambos o 100% da calificación

Convocatoria Fin de Carrera: O alumno deberá facer unha proba final na que se lle formularán, en relación cos contidos da materia, iguais preguntas de resposta longa incrementada nunha respecto daqueles que optasen pola avaliación continuada cun valor do 70% da cualificación (sen que ningunha pregunta teña unha valoración inferior a tres puntos sobre dez, (contando polo menos unha pregunta con dúas opcións da que se responderá unha) e, ademais, uns casos cun valor do 30% da cualificación, e dicir os mesmos porcentaxes indicadas para o primeiro período para o alumnado da evaluación continua. Deberá obter para poder compensar unha parte con outra, un 3 sobre dez nos casos e un 4 sobre dez na proba de contidos.

Alumnado con necesidades especiais: se realizará a adaptación curricular que veña dada por tales necesidades de acordo co suxerido polo coordinador de discapacidade por aplicación do correspondente protocolo.

As datas e horarios das probas públicanse na web da Facultade de Ciencias *Jurídicas e do Traballo no calendario de probas de *evaluaciÃn aprobadas pola Xunta da Facultade. Fontes de *informaciÃn

As datas e horarios das probas públicanse na web da Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo no calendario de probas de avaliación aprobadas pola Xunta da Facultade.

No Dobre Grao ADE Dereito a Coordinadora é a Profa. Noriega Díaz impartiéndose a materia no 2º Cuatrimestre.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Albaladejo García, **Derecho Civil III**, Edersa,

Lasarte Álvarez, **Principios de Derecho Civil III**, Marcial Pons,

Bercovitz Rodríguez-Cano, **Derecho de Familia**, Bercal,

Vela Sánchez, Antonio, **Derecho civil para el Grado. Derecho de Familia**, Dykinson,

Vela Sánchez, Antonio, **Derecho civil para el Grado. V Derecho de sucesiones**, Dykinson,

Bibliografía Complementaria

VVAA, **Código civil**,

VVAA, **Ley 2/2006, de Derecho civil de Galicia**,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito: Introducción ao dereito civil e dereito da persoa/V08G081V01203

Dereito civil I. Obrigas e contratos/V08G081V01301

Dereito civil II. Dereitos reais/V08G081V01404

Outros comentarios

Ista materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Grao en Dereito impartese no 2º cuatrimestre do 3º curso.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dereito mercantil I**

Materia	Dereito mercantil			
Código	V08G081V01502			
Titulación	Grao en Dereito	Sinale	Curso	Cuadrimestre
Descriptores	Creditos ECTS 9	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Fernández Carballo-Calero, Pablo Ignacio			
Profesorado	Costas Comesaña, Julio Fernández Carballo-Calero, Pablo Ignacio Picatoste Bobillo, Victoria Amalia Tato Plaza, Anxo			
Correo-e	pcarballo@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	A finalidade desta materia é coñecer o estatuto xurídico do empresario, as normas que regulan a a sua actuación no mercado, o réxime xurídico das sociedades mercantís e a normativa reguladora do concurso de acreedores.			

Competencias

Código

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Contidos

Tema

(*)Concepto e fontes do Dereito Mercantil	Concepto de Dereito Mercantil. Tendencias actuais Fontes
(*)Estatuto xurídico do empresario	O empresario e os seus colaboradores. O rexistro mercantil. A contabilidade do empresario. Elementos materiais da organización empresarial.
(*)Regulación da competencia	Introducción xeral. Dereito de defensa da competencia. Dereito da competencia desleal.
(*)Propiedad industrial	Introducción xeral. Signos distintivos. Invencións.
(*)Dereito de sociedades.	Cuestións xerais. As sociedades personalistas. As sociedades de capital.
(*)Dereito concursal.	Introducción. Presupostos. Administración concursal. Masa activa e pasiva. Terminación do procedimento.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	53	135	188
Seminario	0	12	12
Prácticas de laboratorio	23.5	0	23.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	100	102
Resolución de problemas e/ou exercicios	1.5	0	1.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descripción

Lección maxistral	Exposición teórica dos conceptos fundamentais da materia.
Seminario	Presentación polo alumnado dun tema previamente asignado polo docente
Prácticas de laboratorio	Resolución de casos prácticos e test relacionados coa materia

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Prácticas de laboratorio	Nas tutorías resloveranse as dúbidas que se poidan plantexar polos alumnos, tanto nas sesión maxistrais como nas sesión de prácticas de laboratorio.
Lección maxistral	Nas tutorías resloveranse as dúbidas que se poidan plantexar polos alumnos, tanto nas sesión maxistrais como nas sesión de prácticas de laboratorio.
Probas	Descripción
Resolución de problemas e/ou exercicios	Nas tutorías resloveranse as dúbidas que se poidan plantexar polos alumnos, tanto nas sesión maxistrais como nas sesión de prácticas de laboratorio.

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Seminario	Se plantexará a elaboración de dous traballos en grupo que terán que ser expostos e debatidos oralmente na aula. Estas dúas actividades de seminario terán como puntuación máxima 2 puntos.	20	
Prácticas de laboratorio	Se plantexará un exame de preguntas obxectivas (proba tipo test), sobre as materias explicadas nos casos e sobre a lectura recomendada. O examen terá unha valoración máxima de 1 punto.	10	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Se plantexará un examen final con preguntas de resposta breve sobre a materia explicada	70	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para aprobar a asignatura se esixe un mínimo de 3,5 puntos sobre 7 na proba teórica. A su vez, será necesario obteer un mínimo de 1.75 (sobre 3.5) nas preguntas correspondentes a parte de "Empresario individual, Dereito da competencia e da propiedade industrial e Dereito concursal" e un mínimo de 1.75 (sobre 3.5) nas preguntas correspondientes a parte de "Dereito de sociedades".

As notas da avaliación continua gárdanse ata a convocatoria de xullo do curso académico seguinte -incluso nunha eventual participación na convocatoria de fin de carreira-. Os alumnos que -por circunstancias excepcionais- non realicen a evaluación continua, farán o mesmo examen teórico que o resto de alumnos (con unha calificación máxima do 70%) e, ademais, realizarán un exame con casos prácticos relativos as materias explicadas durante o curso (con unha calificación máxima do 30%). Do mesmo modo será avaliado o alumnado que participe nunha convocatoria de fin de carreira que non corresponda ao curso inmediatamente seguinte no que teña cursado esta materia.

Para acollerse ao sistema de avaliación continua o alumno/para deberá asistir regularmente a clase (teórica e práctica). Para estes efectos, realizaranse controis aleatorios de asistencia e considerarase que un alumno/a incumpri este requisito se acumula más de dúas faltas de asistencia sen xustifica.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Sánchez Calero, Fernando y Sánchez Calero, Juan, **Principios de Derecho mercantil**, Última Edición, Aranzadi,
García-Cruces, J.A., **Derecho de Sociedades Mercantiles**, Última Edición, Tirant Lo blanch,
Paniagua Zurera, **Derecho Mercantil**, Última Edición, Iustel,
AA.VV., **Código de Comercio y legislación complementaria**, Última Edición,

Bibliografía Complementaria

Base de datos Westlaw,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dereito mercantil II/V08G081V01702

DATOS IDENTIFICATIVOS

Dereito administrativo II

Materia	Dereito administrativo II			
Código	V08G081V01503			
Titulación	Grao en Dereito			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Sinale OB	Curso 3	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Arias Martínez, María Antonia			
Profesorado	Arias Martínez, María Antonia Fernández Acevedo, Rafael			
Correo-e	tona.arias@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	Na materia «Dereito Administrativo II» trátase de completar o estudo da parte xeral do Dereito administrativo a través da análise do proceso ante a orde xurisdiccional contencioso administrativo. Así mesmo, abórdase o estudo da teoría dos bens da Administración, unha introdución ao réxime do persoal ao servizo da Administración, a teoría das formas da actividade administrativa, as sancións administrativas e a garantía patrimonial do administrado, que comprende as institucións da expropiación forzosa e a responsabilidade patrimonial da Administración.			

Competencias

Código

A1	Que os estudiantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudiantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C16	CE20 - Ser capaces de entender correctamente os documentos que integran con carácter xeral un expediente administrativo e de actuar conforme a Dereito nun procedemento, tanto desde da posición da Administración como desde a das persoas e empresas interesadas
C17	CE21 - Coñecer de forma sistemática a nivel introductorio ou de detalle algúns contidos propios da parte especial do Dereito Administrativo, manexando fontes positivas, xurisprudenciais e doctrinais.
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacóns de presión.
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relationalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Alcanzar unha visión e comprensión do conxunto dos mecanismos e institucións da parte xeral do Dereito Administrativo, manexar con soltura o sistema de fontes da materia obxecto de estudo e resolver problemas xurídicos relacionados coa materia obxecto de estudo.

A1 B3 C16 D1
A2 B4 C17 D3
A3
A4
A5

Contidos

Tema

O control xudicial da acción administrativa. O contencioso administrativo (I)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Formulación xeral do contencioso administrativo. 2. O ámbito da xurisdición. 3. Os órganos da xurisdición. 4. O recurso contencioso-administrativo. <ol style="list-style-type: none"> 4.1. As partes. 4.2. O obxecto do recurso.
O control xudicial da acción administrativa. O procedemento contencioso-administrativo (II)	<ol style="list-style-type: none"> 1. O procedemento ordinario en primeira ou única instancia. 2. O procedemento abreviado. 3. Os procedementos especiais. 4. Os recursos contra providencias, autos e sentenzas. 5. Execución de sentenzas. 6. Medidas cautelares.
A expropiación forzosa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Evolución histórica e concepto actual. 2. Lexislación aplicable. 3. Elementos da expropiación forzosa <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Suxeitos da expropiación. 3.2. A causa ou fin da expropiación 3.3. O obxecto da potestade expropriatoria 4. O procedemento expropriatorio <ol style="list-style-type: none"> 4.1. A declaración de necesidade de ocupación. 4.2. O acordo de necesidade de ocupación. 4.3. A determinación do justiprecio. 4.4. O pago e toma de posesión 4.5. A expropiación urgente 5. As garantías do expropiado <ol style="list-style-type: none"> 5.1. Os intereses de demora 5.2. A retasación 5.3. O dereito de reversión
A responsabilidade patrimonial da Administración.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Concepto. 2. A responsabilidade por actos lexislativos e polo funcionamento da Administración de xustiza 3. Os requisitos da responsabilidade patrimonial da Administración. <ol style="list-style-type: none"> 3.1. A lesión resarcible 3.2. A imputación do dano 3.3. A relación de causalidade 4. Extensión e cálculo da reparación. 5. A reclamación administrativa de responsabilidade. 5. O principio de unidade xurisdiccional. 6. A responsabilidade das autoridades e do persoal ao servizo das Administracións públicas
As formas da actividade administrativa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Criterios de clasificación da actividade administrativa. 2. A actividade administrativa de policía ou de limitación. <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Caracterización xeral e principais manifestacións. 2.2. A técnica autorizatoria. As declaracíons responsables e as comunicacións previas. 2.3. A delimitación administrativa de dereitos. 3. A actividade administrativa de fomento. Especial referencia á subvención. 4. A actividade administrativa de servizo público. 5. Outras formas de actividade.
As sancións administrativas	<ol style="list-style-type: none"> 1. A potestade sancionadora da Administración 2. Os principios da potestade sancionadora <ol style="list-style-type: none"> 2.1. O principio de legalidade 2.2. O principio de tipicidad 2.3. A irretroactividad das normas sancionadoras desfavorables 2.4. A responsabilidade 2.5. O principio de proporcionalidade 2.5. Principio non bis in idem 2.6. A prescripción 3. O procedemento sancionador

Os bens públicos	1. Clasificación dos bens públicos e principios xerais. 2. Natureza xurídica e elementos configuradores do dominio público. 3. Dinámica da demanialidad. 4. Utilización do dominio público. 5. Protección e defensa dos bens de dominio público. 6. Determinados bens de dominio público.
O persoal ao servizo da Administración Pública	1. O sistema español de emprego público. Función pública e réxime laboral. 2. O acceso ao emprego público. 3. A carreira funcional. 4. Contido da relación funcional. 5. Os dereitos colectivos dos funcionarios.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	34	40	74
Estudo de casos	52	20	72
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descripción
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudio
Estudo de casos	Resolución de supostos prácticos.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Lección maxistral	Serán abordadas e resoltas as dúbidas formuladas polos alumnos sobre os contidos do tema, e na realización e desenvolvemento dos exercicios e traballos propostos
Estudo de casos	Serán abordadas e resoltas as dúbidas formuladas polos alumnos sobre os contidos do tema, e na realización e desenvolvemento dos exercicios e traballos propostos

Avaliación		Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Estudo de casos	Valorarase a asistencia activa do estudiante, é dicir, a asistencia e a participación de calidade na resolución dos casos e nas diversas cuestiós que se expoñan no seminario. A mera asistencia non se valorará.		10	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Os alumnos realizarán un exame teórico/práctico sobre os contidos da materia abordados nas sesións maxistrais e/ou nas clases prácticas.		70	A1 A2 A3 A4 A5
Exame de preguntas obxectivas	Ao longo do cuatrimestre realizaranse probas obxectivas co fin de determinar os coñecementos e competencias adquiridas polos estudiantes nas clases prácticas e maxistrais.		20	A1 A2 A3 A4 A5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para participar na avaliación continua será requisito indispensable que o/a alumno/a suba a súa ficha de estudiante á plataforma TEMA antes de que conclúa o primeiro mes de clase.

As cualificacións obtidas nos seminarios e as probas tipo test manterase na segunda oportunidade de exame do curso académico.

Para aprobar a materia é preciso obter un mínimo dun 5 entre o exame final e a avaliación continua. A cualificación máxima

que pode obterse no exame final será de 7, sumándose á puntuación obtida no devandito exame a que correspondense na avaliación continua. Para que esta suma teña lugar será requisito imprescindible obter un mínimo de 3.5 sobre 7 no exame final.

Por acordo da Xunta de Facultade, os/as estudiantes que non sigan a avaliacón continua ou aqueles que faltasen a máis dun 15 por cento das sesión presenciais terán dereito a un exame final teórico-práctico sobre o 100% da nota, distinto do anterior, no que se avaliará a adquisición de todas as competencias globais da materia.

Convocatoria extraordinaria fin de carreira: a) Tipo de exame: Os/as estudiantes realizarán un exame teórico-práctico sobre a totalidade dos contidos da materia; b) Sistema de avaliação: o 100% da calificación virá determinada polo resultado do exame teórico-práctico.

As datas e horarios das probas de avaliação das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliação aprobado pola Xunta de Facultade e publicadas na Web <http://cienciasxuridicasdotraballo.webs.uvigo.es>.

Non está permitido levar ao examen ningún dispositivo electrónico.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Gamero Casado, E., **Derecho Administrativo**, Última edición, Tecnos,
Esteve Pardo, J., **Lecciones de Derecho Administrativo**, Última edición, Marcial Pons,
Fuentetaja Pastos, J.A. y Parada Vázquez, R., **Derecho de la Función Pública**, Última edición, Civitas,
Martín Rebollo, L., **Leyes administrativas**, última edición, Aranzadi,
Menéndez, Pablo y Ezquerra, Antonio (dirs.), **Lecciones de Derecho Administrativo**, 1^a Ed., Civitas-Thomson Reuters,
Parada Vázquez, J.R., **Derecho Administrativo, Tomos I, II, y III**, última edición, Open Ediciones Universitarias SL,
Santamaría Pastor, A., **Principios de Derecho Administrativo**, última edición, Iustel,

Bibliografía Complementaria

Sánchez Morón, M., **Régimen Jurídico de los Funcionarios Internos**, Última edición, Aranzadi,

---

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dereito administrativo económico/V08G081V01945
Réxime xurídico da responsabilidade patrimonial da administración (contractual e extracontractual)/V08G081V01947

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Sistema xudicial español e proceso civil/V08G081V01403
Dereito civil III. Familia e sucesións/V08G081V01501
Dereito do traballo e da seguridade social/V08G081V01504
Dereito internacional privado/V08G081V01602
Dereito procesual penal/V08G081V01601

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Dereito: Dereito constitucional I/V08G081V01103
Dereito: Dereito constitucional II/V08G081V01204
Dereito administrativo I/V08G081V01401

DATOS IDENTIFICATIVOS

Dereito do traballo e da seguridade social

Materia	Dereito do traballo e da seguridade social			
Código	V08G081V01504			
Titulación	Grao en Dereito			
Descriptores	Creditos ECTS 9	Sinale OB	Curso 3	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	Fernández Docampo, María Belén			
Profesorado	Fernández Docampo, María Belén			
Correo-e	belendocampo@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	Nesta asignatura se aborda amplamente as institucións de Dereito do Traballo, con particular atención ao contrato de traballo. Tamén se trata o Dereito Colectivo, con énfase na liberdade sindical nos dereitos de participación, negociación e conflito, ademáis do derecho de folga. E describese someramente o réxime español de Seguridade Social.			

Competencias

Código

A1	Que os estudiantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudiantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C9	CE9 - Coñecer o marco normativo regulador das relacións laborais individuais e colectivas e de Seguridade Social
C10	CE10 - Ser capaz de identificar problemas xurídicos de Dereito do Traballo e da Seguridade Social e abordar a súa solución mediante o manexo e interpretación de fontes e doutrina xudicial
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relationalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer, comprender, interpretar e analizar críticamente as principais institucións e fontes do Dereito do Traballo e da Seguridade Social.	A1 B1 C9 B3 C10
Coñecer e interpretar a regulación básica do contrato de traballo.	A2 B1 C9 A3 B3 C10
Coñecer e interpretar as institucións de Dereito colectivo do Traballo.	A2 B1 C9 A3 B3 C10
Coñecer e interpretar as institucións de Seguridade Social.	A2 B1 C9 A3 B3 C10
Manexar acaidamente a lexislación laboral e de Seguridade Social	A3 B1 C10 D1 A4 B3 D5 A5 B4
Aplicar nos conflitos individuais e colectivos as normas legais e pactadas	A3 B1 C10 D1 A4 B3 D5 A5 B4

Contidos

Tema

PARTE I.- INTRODUCCIÓN E FONTES

TEMA 1.- CONCEPTO E ÁMBITO APLICATIVO DA DISCIPLINA

Presupostos configuradores. Especial referencia ao traballo por conta alrea e a dependencia. O traballo na era dixital.
O traballo autónomo. O Estatuto do Traballador Autónomo. O traballador autónomo económico dependente.
Exclusións legais. Traballos familiares e servizos benévolos. Conselleiros de sociedades. Funcionarios públicos e demás persoal estatutario.
Prestacións persoais obligatorias. Transportistas.
Relacións laborais de carácter especial. Persoal de alta dirección e asimilados. Servidores do fogar familiar. Penados nas institucións penitenciarias. Deportistas profesionais. Artistas en espectáculos públicos. Representantes de comercio. Similitude e diferencias cos axentes mercantís. Traballadores diminuídos en centros especiais. Avogados en despachos profesionais. Médicos residentes. Outras. Referencia a traballos singulares. Especial consideración ás sociedades laborais e ás cooperativas de traballo asociado.

(*)TEMA 2. FUENTES DEL DERECHO DEL TRABAJO.TEMA 2. FONTES DO DEREITO DO TRABALLO.

Lexislación estatal. A Constitución.- Normas con rango de lei.-
Regulamentos.- Normativa das Comunidades Autónomas.- O ámbito de aplicación da Lei do Reino de España. O Regulamento Comunitario 593/2009 (Roma I). O art. 1.4 ET.
Normas colectivas. O convenio colectivo. Concepto.- O art. 37 da Constitución. Eficacia do convenio.- Tipoloxía de convenios. Remisión.
Lexislación supraestatal. Tratados bilaterais e multilaterais.- Convenios e recomendacións da OIT.- Normativa do Consello de Europa. Normativa da Unión Europea.
Outras fontes. Usos e costumes profesionais.- A xurisprudencia e a doutrina xudicial.- Os principios xerais do dereito.- Principios laborais:
Respeto aos mínimos, norma máis favorable, condición máis beneficiosa, irrenunciabilidade de dereitos, pro operario.- O Dereito común.

PARTE II. A RELACIÓN INDIVIDUAL DE TRABAJO

TEMA 3. O CONTRATO DE TRABAJO.

Concepto.- Partes: traballador e empresario.- Capacidad do traballador.
A idade.- Estranxeiros e nacionais de Estados membros da Unión Europea.-
Nulidade do contrato.- Forma. Presunción de contrato. Copia básica e dereitos de información e transparencia do traballador.- Período de proba.

TEMA 4. INTERMEDIACIÓN, EMPREGO, FOMENTO DO EMPREGO E RELACIÓN TRIANGULARES DE TRABAJO.

A política de emprego: contido e aparello institucional. Intermediación.
Servizos públicos de emprego e axencias de colocación.
Fomento do emprego. Subvencións e bonificacións. Relacións triangulares de traballo. A descentralización productiva.
Concepto e tipoloxía.- Contratas e subcontratas. Responsabilidade laboral, administrativa e de Seguridade Social. Dereitos informativos.- Cesión de traballadores e tráfico de man de obra.- Empresas de traballo temporal.
Requisitos. Contrato de posta a disposición. Contrato de traballo.
Relación do traballador coa empresa usuaria.- Sucesión da empresa.
Concepto. Responsabilidades solidarias. Facultades dos representantes legais.

TEMA 5. MODALIDADES DE CONTRATO DE TRABAJO.

Contratos indefinidos.- Particularidades no caso do traballo fixo discontinuo.- Cláusulas específicas en contratos indefinidos con incentivos por colectivos.

Contratos formativos.- Formación en alternancia con traballo retribuído.- Desempeño de actividade laboral para a adquisición de práctica profesional.

Contratos temporais estruturais.- Circunstancias da producción.- Substitución.

Contratos temporais de fomento do emprego.- Persoas con discapacidade.- De relevo.

Reglas xerais aplicables a todos os contratos temporais.

Contrato a tempo parcial.- Concepto. Forma.- Voluntariedade. Tránsito á xornada completa e viceversa.- Horas complementarias.

O traballo a distancia. Teletraballo

	<p>TEMA 6. OBRIGAS DO TRABALLADOR. Prestación do traballo.-Diligencia e rendemento normal.-Obediencia e desobediencia lexítima.-A non concorrenza. Pactos de exclusividade e de permanencia.</p>
	<p>TEMA 7. DEREITOS BÁSICOS DO TRABALLADOR. Respeto á súa dignidade e igualdade de tratamento.- Dereito a intimidade.- O acoso por razón de sexo e o acoso sexual. O acoso moral.- Non discriminación por razón de sexo. Discriminacións directas e indirectas.- Dereito a intimidade- Ocupación efectiva.- Formación e promoción profesionais.</p>
	<p>TEMA 8. A RETRIBUCIÓN. Concepto. Clases de salarios. Non discriminación por razón de sexo. Presunción de salario.- Percepcións non salariais.- Estrutura salarial. Salario base e complementos salariais.- Salario mínimo interprofesional.- Absorción e compensación.- Gratificacións extraordinarias.- Pagamento do salario. Mora e anticipos. Documentación.- Aseguramento do pagamento. O Fondo de Garantía Salarial. Os cretos salariais preferenciais. En caso de concurso. Protección procesal común do salario. Inembargabilidade.</p>
	<p>TEMA 9. A PREVENCIÓN DE RISCOS LABORAIS E OUTROS DEBERES DO EMPRESARIO. A prevención de riscos laborais. A LPRL e a súa normativa de desenvolvemento.- Dereitos e obrigas.- Servizos de Prevención.- Consulta e participación dos traballadores.- Responsabilidades. Outros deberes do empresario .</p>
	<p>TEMA 10. TEMPO DE TRABALLO Regulación da xornada de traballo ordinaria. Xornada máxima.- Tempos de traballo e tempos de descanso.- Desconexión dixital.- Xornadas especiais. Horas extraordinarias. Distribución do tempo de traballo e do descanso. O calendario laboral.- O horario.- Rexistro de xornada. Traballo nocturno e a quendas.- Descansos semanais e festivos.- Vacacións anuais.- Permisos e outras ausencias do traballo.- Xornada e conciliación da vida familiar e laboral.</p>
	<p>TEMA 11. O PODER DE DIRECCIÓN DO EMPRESARIO E AS MODIFICACIÓN DAS CONDICIÓN S DE TRABALLO. O poder de dirección do empresario. Concepto. Vixilancia e control empresarial da actividade laboral do traballador e o respecto aos dereitos fundamentais. A clasificación profesional. O grupo profesional.- A categoría profesional e a equivalencia.- O encadramento e a polivalencia funcional. Mobilidade funcional. Horizontal e vertical. Límites. Mobilidade xeográfica. Traslados. Desprazamentos. Referencia aos desprazamentos transnacionais.Modificación sustancial das condicións de traballo. Modificacións individuais e colectivas. Período de consultas.</p>
	<p>TEMA 12. SUSPENSIÓN DO CONTRATO. Concepto e efectos xerais. Reserva de posto e suspensión de salario. Causas de suspensión: Mutuo acordo e causas validamente consignadas no contrato Incapacidade temporal e incapacidade permanente.- Nacemento, adopción, garda con fines de adopción o acollemento.- Risco durante o embarazo e lactación natural.- Cargo público representativo e excedencia forzosa. Funciones sindicais.- Privación de liberdade e prestacións personais obligatorias.- Suspensión disciplinaria.- Suspensións colectivas. Reducción temporal de xornada o suspensión temporal por causas económicas, técnicas, organizativas y de producción. Forza maior temporal. Mecanismo Rede de Flexibilidade y Estabilización do Emprego.- Folga e lockout.- Víctima de violencia de xénero. Excedencias: Forzosa.- Voluntaria.- Para coidado de fillo e para coidado de familiares.</p>
	<p>TEMA 13. A EXTINCIÓN DO CONTRATO Introducción. Concepto. Causas. O recibo de finiquito.Por cumprimento e por vontade das partes. Por causas válidamente pactadas.-. Expiración do termo.- Por mutuo acordo. Por desaparición ou incapacidade dunha das partes. Por causas atinxentes ao empresario.- Por causas atinxentes ao traballador. Por vontade unilateral do traballador. Dimisión e abandono.- Resolución causal por decisión do traballador. Por vontade unilateral do empresario. O concepto de despedimento.- Tipoloxía.</p>

	<p>TEMA 14. O DESPEDIMENTO. O despedimento disciplinario e a potestade disciplinaria. Causas xustas (estatutarias e extraestatutarias).- Forma. Carta de despedimento, audiencia a delegados sindicais e expediente contradictorio. Outras.- Calificación e efectos. Procedente, improcedente e nulo.- O caso do despedimento tácito.- Outras sancións. Legalidade e tipicidade. Límites legais. Formalidades. Prescripción das infraccións. O despedimento por causas obxectivas. Concepto e causas.- Requisitos e forma.- Calificación e efectos. O despedimento colectivo. Concepto e causas.- O procedemento de despedimento colectivo. Calificación e efectos</p>
PARTE III. DEREITO COLECTIVO DO TRABALLO	<p>TEMA 15. LIBERDADE SINDICAL E DEREITO DE ASOCIACIÓN EMPRESARIAL A liberdade sindical. Concepto.- Ámbito subxectivo.- As asociacións empresariais como suxeitos excluídos.- Contido esencial e adicional.- Tutela da liberdade sindical. Sindicatos e organizacións empresariais. Réxime xurídico. Representatividade sindical e acción sindical. A maior representatividade e a suficiente representatividade.- A representatividade empresarial.</p>
	<p>TEMA 16. PARTICIPACIÓN DOS TRABALLADORES E ACCIÓN SINDICAL NA EMPRESA Representación estatutaria. Delegados de persoal e comités de empresa.- Comité conxunto e comité intercentros.- Comités de empresa europeos.- Competencias dos representantes. Garantías e prerrogativas. Procedemento electoral. Representación sindical. Seccións sindicais e delegados sindicais. Asamblea de traballadores. Asembleas de traballadores.</p>
	<p>TEMA 17. A NEGOCIACIÓN COLECTIVA SUXEITOS NEGOCIADORES E ÁMBITOS PERSOAL, FUNCIONAL, TERRITORIAL E TEMPORAL. A lexitimación para negociar e as unidades de negociación.- A concorrencia de convenios.- Duración e sucesión de convenios.- O proceso de negociación dos convenios. Solitude de negociación e constitución da comisión negociadora.- Validez. Forma, rexistro e publicación dos convenios.- Control da ilegalidade ou lesividade. Adhesión e extensión. O contido dos convenios e a súa administración. Contido mínimo.- Contido normativo e obrigacional.- Interpretación e aplicación do convenio. Inaplicación. <u>A negociación colectiva extraestatutaria.- Os acordos de empresa.</u></p>
	<p>TEMA 18. O DEREITO FUNDAMENTAL DE FOLGA. CONFLITOS COLECTIVOS E PROCEDEMENTOS DE SOLUCIÓN Medidas de conflicto colectivo. O derecho de folga. Concepto. Fontes reguladoras. Titularidade. convocatoria, comité de folga e publicidade. Límites: folgas ilegais e folgas ilícitas ou abusivas. Procedemento de desenvolvemento. Efectos. Folgas en servicios esenciais.- O peche patronal. Sistemas de solución de conflitos colectivos. Especial referencia aos procedementos de conciliación, mediación e arbitraxe e ao procedemento de conflito colectivo.</p>
PARTE IV.- SEGURIDADE SOCIAL	<p>TEMA 19. O SISTEMA DE SEGURIDADE SOCIAL. Estrutura do sistema de Seguridade Social. O modelo constitucional de Seguridade Social.- Nivel profesional ou contributivo.- Nivel asistencial ou non contributivo. Prestacións- Réxime Xeral e Reximes Especiais da Seguridade Social. Xestión da Seguridade Social. Entidades xestoras e servizos comúns.- Entidades colaboradoras. Actos de encadramento. Inscrpción, afiliación, altas e baixas. Financiamento do Sistema de Seguridade Social. En particular, no Réxime Xeral. O deber de cotización. Bases, tipos e cuotas</p>
	<p>TEMA 20. A ACCIÓN PROTECTORA NO REXIME XERAL DE SEGURIDADE SOCIAL. Riscos profesionais e riscos comúns. Accidente de traballo, enfermidade profesional, enfermidade común e accidente non laboral. Referencia ao risco durante o embarazo, á lactancia natural e ao coidado de menores con cancro ou enfermidade grave. Tipoloxía e extensión da acción protectora. Definición, requisitos de acceso e contía: Asistencia sanitaria. Incapacidade temporal. Nacemento e coidado do menor. Risco durante o embarazo e a lactancia e cancro ou enfermidade grave de menor. Exercicio corresponsable do coidado do lactante. Incapacidade permanente. Xubilación. Morte e supervivencia. Protección á familia. Desemprego.</p>

Planificación	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	23	44	67
Lección maxistral	51	28	79
Exame de preguntas obxectivas	2	31	33
Práctica de laboratorio	1	23	24
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	20	22
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	Descripción
Estudo de casos	Formulación e resolución de casos prácticos ao fin de levar á práctica os contidos teóricos da materia. Para ese efecto, o docente proporá ao alumnado a resolución de feitos, supostos, casos, sentenzas, etc., coa finalidade de coñecelos, interpretalos, resuelvelos, así como reflexionar sobre os mesmos, contrastar datos, completar os seus coñecementos e adestrarse en procedementos alternativos de solución de conflitos.
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos da materia obxecto de estudio, as súas bases teóricas e directrices principais, contidos que deberán ser estudiados polo alumnado e que serán obxecto de avaliación.

Atención personalizada
Metodoloxías Descripción
Estudo de casos Tanto na lección maxistral como no estudio de casos levaránse a cabo entrevistas, conversacións e aclaración de dúbidas que o docente mantén co seu alumnado para asesoramento e desenvolvemento das distintas actividades na que se estructura a materia e do proceso de aprendizaxe.

Avaliación	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Exame de preguntas obxectivas	Durante o cuatrimestre se realizarán 2 probas tipo test/cuestionarios sobre unha parte dos contidos teóricos da materia. A cualificación obtida en cada test suporá un 15% da nota final. En ningún caso a superación destes cuestionarios liberará de materia de cara á realización do examen final. As datas de celebración de cada test/cuestionario serán fixadas polo docente no cronograma da materia. Para acceder aos exames tipo test faiase necesario participar activamente nas clases teóricas e prácticas.	30	A1 B4 C9 A2
Práctica de laboratorio	Os contidos prácticos da materia serán avaliados nunha proba/examen final. Trátase dunha proba/examen práctico consistente na resolución, por escrito, dun suposto/caso práctico no que o alumnado aplicará os coñecementos prácticos adquiridos durante o cuatrimestre. A cualificación obtida nesta suporá o 20 % da nota final.	20	A2 B1 A3 B3 A4 B4 A5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Os contidos teóricos da materia serán avaliados nunha proba/examen final. Trátase dunha proba teórica e escrita, que incluirá entre 4 e 7 preguntas de desenvolvemento -breve ou medio- sobre os distintos epígrafes do programa. O alumnado deberá demostrar a adquisición de coñecementos teóricos da materia en respuestas de extensión intermedia. A cualificación obtida nesta proba suporá o 35 % da nota final.	35	A1 B1 A2 B3 B4

Resolución de problemas e/ou exercicios	A participación e intervención nas clases teóricas e prácticas, a preparación dos supostos prácticos ou das sesións teóricas, cando así proceda, a asistencia a actividades formativas organizadas pola Área de Dereito do Traballo e, en xeral, calqueira actividade desenvolvida polo alumnado ao marxe das probas obxectivas parciais e finais, serán avaliados polo docente durante todo o cuatrimestre, tendo un valor sobre a cualificación final do 15%. EN TODO CASO, PARA QUE A CUALIFICACIÓN FINAL OBTIDA NA PARTICIPACIÓN EN CLASE E NAS PROBAS TIPO TEST POIDA SUMARSE Á CUALIFICACIÓN OBTIDA NAS PROBAS FINAIS DE RESPOSTA LONGA E DE CASO PRÁCTICO, NESTAS DÚAS ÚLTIMAS PROBAS DEBERÁ ALCANZARSE UNHA CUALIFICACIÓN DE 4 PUNTOS SOBRE 10 EN CADA PARTE, NA TEORÍA E NA PRÁCTICA. DE NON SER ASÍ, A CUALIFICACIÓN OBTIDA NA EVALUACIÓN CONTINUA NON SE TERÁ EN CONTA, AINDA QUE PODERÁ CONSERVARSE PARA A CONVOCATORIA DE XULLO	15	A1 A2 A3 A4 A5	C9 C10 D1 D5
---	---	----	----------------------------	-----------------------

Outros comentarios sobre a Avaliación

CONVOCATORIA ORDINARIA DECEMBRO/XANEIRO (sistema de evaluación continua/sistema de evaluación final)

a) Evaluación continua. Ao comienzo do curso, o alumnado deberá manifestar a súa vontade de someterse ao sistema de evaluación continua. Para poder optar por este sistema, deberá acreditar asistencia ao 80 % das clases prácticas. En caso contrario, sempre poderá acollerse ao sistema de evaluación final.

b) Evaluación final. Os alumnos que non se acollan ou renuncien ao sistema de evaluación continua, serán avaliados nun único exame final. Trátase dunha proba escrita, de carácter teórico e práctico, sobre todos os contidos da materia e representará o 100% da nota final (a parte teórica representará un 70 por 100 da nota, e a parte práctica un 30 por 100).

CONVOCATORIA ORDINARIA DO MES DE XULLO: Se o/a alumno/a non superase a materia na convocatoria ordinaria do mes de decembro, a nota obtida na evaluación continua desenvolvida durante o curso conservarase para a convocatoria do mes de xullo. Porén, se non superase a materia nas dúas citadas convocatorias do curso académico, o/a alumno/a tería que someterse un novo proceso de evaluación continua, agás que opte pola evaluación final teórica e práctica.

CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA Na convocatoria FIN DE CARREIRA o alumno será avaliado nun único examen escrito, de carácter teórico e práctico, que representará o 100 por 100 da nota final (a parte teórica representará un 70 por 100 da nota, e a parte práctica un 30 por 100). As datas de exame son aprobadas pola Xunta da Facultade e publicadas na web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

CRUZ VILLALÓN, J., **Compendio de Derecho del Trabajo**, última,
MARTÍN VALVERDE, A., RODRÍGUEZ-SAÑUDO GUTIÉRREZ, F. Á y GARCÍA MURCIA, J., **Derecho del Trabajo**, última,

Compendio de legislación laboral,

Bibliografía Complementaria

ALONSO OLEA, M. y CASAS BAAMONDE, Mª E., **Derecho del Trabajo**, última,
AA.VV. (dir. GARCÍA NINET, I.), **Derecho del Trabajo**, última,
PALOMEQUE LÓPEZ, M.C. y ÁLVAREZ DE LA ROSA, M., **Derecho del Trabajo**, última,

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS

Dereito internacional privado

Materia	Dereito internacional privado			
Código	V08G081V01602			
Titulación	Grao en Dereito			
Descriptores	Creditos ECTS 9	Sinale OB	Curso 3	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Velázquez Pérez, Rafael Andrés			
Profesorado	Velázquez Pérez, Rafael Andrés			
Correo-e	randres@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	O Dereito internacional privado está formado polo Dereito procesual civil internacional e o Dereito aplicable ás relacións xurídico privadas internacionais			

Competencias

Código

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Contidos

Tema

TEMA 1. Fundamentos.	1. O obxecto, o contido e a estrutura do Dereito internacional privado. 2. As fontes do Dereito internacional privado
PRIMEIRA PARTE: A COMPETENCIA XUDICIAL INTERNACIONAL.	1. Orixes e ámbitos de aplicación. 2. Sistema de normas de competencia xudicial internacional.
Tema 2: A competencia xudicial internacional no Regulamento Bruxelas I.	
Tema 3: A competencia xudicial internacional nos Regulamentos en materia matrimonial e de responsabilidade parental.	
Tema 4: A competencia xudicial internacional nos Regulamentos en materia de alimentos e sucesións.	
Tema 5: A competencia xudicial internacional no Regulamento sobre insolvencia. As normas de competencia do réxime interno.	
SEGUNDA PARTE: A COOPERACIÓN XURÍDICA INTERNACIONAL EN MATERIA CIVIL.	1. As competencias derivadas. 2. A litispendencia e a conexidade. 3. A notificación internacional.
Tema 6: A conciliabilidade de procesos. A notificación internacional.	
Tema 7: A proba internacional. A información sobre o Dereito estranxeiro.	1. A proba internacional. 2. A información sobre o Dereito estranxeiro.
Tema 8: O réxime xeral de recoñecemento i execución.	1. Aspectos introdutorios. 2. O réxime do Regulamento Bruxelas I. 3. O réxime interno. 4. A execución forzosa internacional.
Tema 9: Os réximes especiais de recoñecemento.	
TERCEIRA PARTE: O DEREITO APLICABLE.	
Tema 10: Consideracións xerais sobre lei aplicable.	1. En materia matrimonial. 2. En materia de filiación. 3. En materia de alimentos. 4. En materia de sucesións. 5. En materia de insolvencia. 6. Outros réximes especiais. 1. Métodos presentes. 2. Cuestións específicas do método conflitual. 3. Alegación e proba do Dereito estranxeiro. 4. Lei aplicable ao proceso civil.

Tema 11: Lei aplicable aos contratos.	1. Ámbito de aplicación do Regulamento Roma I. 2. Determinación da lei aplicable ás obrigacións contractuais segundo o Regulamento. 3. Problemas de delimitación do ámbito da lei aplicable segundo o Regulamento.
Tema 12: Lei aplicable á responsabilidade non contractual.	1. Ámbito de aplicación do Regulamento Roma II. 2. Determinación da lei reitora ás obligacións non contractuais, segundo o Regulamento. 3. Problemas de delimitación do ámbito da lei reitora, segundo o Regulamento. 4. Outras fontes en materia de lei aplicable á responsabilidade non contractual.
Tema 13: Lei aplicable á persoa, aos bens e aos actos xurídicos.	1. Lei aplicable ás persoas físicas. 2. Lei aplicable ás persoas xurídicas. 3. Lei aplicable á representación. 4. Lei aplicable aos dereitos reais. 5. Lei aplicable á forma dos actos xurídicos.
Tema 14: Lei aplicable ao matrimonio e á filiación.	1. Lei aplicable á celebración do matrimonio. 2. Lei aplicable ao réxime económico matrimonial. 3. Lei aplicable á dissolución do matrimonio. 4. Lei aplicable á filiación e á responsabilidade parental.
Tema 15: Lei aplicable aos alimentos, á sucesión por causa de morte e á insolvencia	1. Lei aplicable aos alimentos. 2. Lei aplicable á sucesión por causa de morte. 3. Lei aplicable á insolvencia.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	23.5	23.5	47
Lección maxistral	47.1	47.1	94.2
Resolución de problemas e/ou exercicios	7	73	80
Resolución de problemas e/ou exercicios	1.9	1.9	3.8

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Resolución de problemas	Actividade na que se formulaen problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudiante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Resolución de problemas	O alumno recibe atención personalizada en horario de titorías respecto dos problemas prácticos que presenta a materia
Lección maxistral	O alumno recibe atención personalizada en horario de titorías respecto dos problemas teóricos que presenta a materia

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de problemas	Valórarse a asistencia e participación nas clases prácticas, segundo descríbese no punto 1 infra. Como resultado da aprendizaxe, o alumnado coñece, aplica e interpreta as fontes que rexen as relacións xurídico-privadas transfronteirizas.	5	
Lección maxistral	Valórarse a asistencia ás sesións maxistrais, segundo descríbese no punto 1 infra. Como resultado da aprendizaxe, o alumnado coñece, aplica e interpreta as fontes que rexen as relacións xurídico-privadas transfronteirizas.	5	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Exames parciais descritos no punto 3 infra. Como resultado da aprendizaxe, o alumnado coñece, aplica e interpreta as fontes que rexen as relacións xurídico-privadas transfronteirizas.	60	

Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condiciones establecido/as polo profesor. Como resultado da aprendizaxe, o alumnado coñece, aplica e interpreta as fontes que rexen as relacións xurídico-privadas transfronteirizas.	30
---	--	----

Outros comentarios sobre a Avaliación

Valórase a asistencia ás clases, ata un 10% da cualificación final, así como nas distintas actividades que se organicen nas mesmas. A comezo do curso, o profesor indicará as condicións e/ou a forma de valorar a dita asistencia. 2.- Poderanse realizar diversos controis teóricos e prácticos ao longo do curso que, conxuntamente, poderán supor ata un 30% da cualificación final. 3.- Haberá como mínimo dous exames parciais que suporán un mínimo do 60% da cualificación total. A data do último parcial poderá facerse coincidir, en principio, coa oficial do exame final. 4.- O alumnado que non desexe, ou non poida seguir o sistema de avaliación continua descrito, poderá presentarse a un exame final único teórico-práctico que suporá o 100% da cualificación (50% parte teórica, 50% parte práctica). Este sistema aplicarase tamén na convocatoria extraordinaria de fin de carreira. 5.- O alumnado poderá conservar a cualificación alcanzada na avaliación continua para o seguinte curso académico. DATAS DE EXAMES: Os exames oficiais realizaranse segundo o calendario aprobado ao efecto pola xunta de centro para o curso 2017-18. Así mesmo, o profesor entregará no Decanato, antes de que comece o cuadri mestre, un cronograma onde se describirá o desenvolvemento semanal da materia. O alumnado que, a xuízo do profesor, non cumpla o compromiso ético esixido pola Universidade de Vigo sobre a realización de probas, quedará excluído automaticamente da avaliación continua, son prexuízo de posteriores accións que poidan derivarse da súa conduta.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Dereito civil III. Familia e sucesións/V08G081V01501

Dereito mercantil I/V08G081V01502

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Sistema xudicial español e proceso civil/V08G081V01403

DATOS IDENTIFICATIVOS

Dereito financeiro e tributario I

Materia	Dereito financeiro e tributario I			
Código	V08G081V01603			
Titulación	Grao en Dereito			
Descriptores	Creditos ECTS 9	Sinale OB	Curso 3	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	Pita Grandal, Ana María			
Profesorado	Barreiro Carril, María Cruz García Freiría, Mónica Pita Grandal, Ana María Ruiz Hidalgo, María del Carmen			
Correo-e	apita@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	<p>O Dereito Financeiro e Tributario I é unha materia que ten por finalidade o estudo da ordenación xurídica dos ingresos e gastos públicos, así como das relacións xurídicas que xorden entre a Administración e os particulares.</p> <p>A materia obxecto de estudio estrutúrase en tres grandes apartados. Dun lado, o primeiro apartado serve de introdución ao estudo do Dereito Financeiro, destacando a análise das fontes desta rama xurídica e do poder financeiro no tres niveles de Facenda (Estado, Comunidades Autónomas e Corporacións Locais). Un segundo apartado dedica especial atención ao Dereito Orzamentario, é dicir, ao estudo xurídico do ciclo do gasto público. Por último, o terceiro apartado correspón dese coa denominada Parte xeral do Dereito Tributario, a cal se enfrenta por separado ao estudo do tributo e a obrigación tributaria, á interpretación e aplicación dos tributos, ao Dereito sancionador tributario e, finalmente, á revisión dos actos administrativos tributarios, contidos todos eles cuxo coñecemento resulta imprescindible antes de abordar a Parte especial do Dereito Tributario ("Dereito Financeiro e Tributario II"), que completa a formación do alumnado no que incumbe ás materias obligatorias de Dereito Financeiro.</p>			

Competencias

Código

A1	Que os estudiantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudiantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B2	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C18	CE24 - Coñecer o modelo de distribución do poder financeiro en España, así como os ingresos públicos (en especial, os tributos: os seus elementos esenciais e os procedementos de aplicación) e as normas que rexen o gasto público.
C19	CE25 - Saber interpretar e aplicar as normas do ordenamento xurídico financeiro
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relationalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Coñecer, interpretar e aplicar as normas reguladoras do poder financeiro en España, así como as que incumen aos ingresos, con especial referencia ao tributo, e ao gasto público	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4	C18 C19 D4 D5	D1 D3
--	----------------------------	----------------------	------------------------	----------

Contidos

Tema

PRIMEIRA PARTE: INTRODUCCIÓN AO ESTUDO DO DEREITO FINANCIERO.	1.- O Dereito Financeiro. Concepto. 2.- As fontes do ordenamento financeiro. 3.- Os principios constitucionais de xustiza no ordenamento financeiro. 4.- O poder financeiro en España. 5.- A aplicación e interpretación das normas financeiras. 6.- O obxecto da actividade financeira. Aspectos xurídicos. 7.- A Débeda Pública.
SEGUNDA PARTE: DEREITO ORZAMENTARIO	8.- O Dereito Orzamentario. Concepto. Os principios orzamentarios. 9.- Contido e efectos xurídicos do Orzamento. 10.- Fases do ciclo orzamentario. Elaboración, aprobación e execución do Orzamento. 11.- O control do Orzamento.
TERCEIRA PARTE: DEREITO TRIBUTARIO. PARTE XERAL.	12.- Os principios constitucionais en materia tributaria. 13.- A obrigación tributaria. O tributo. 14.- Clases de tributos. 15.- O feito imponible. 16.- As obrigacións subsidiarias e accesorias. 17.- Suxeitos da obrigación tributaria. 18.- A capacidade no ámbito tributario. 19.- A cuantificación da obrigación tributaria. 20.- Réximes de determinación de bases imponíveis. Cota e débeda tributaria. 21.- Extinción da obrigación tributaria. 22.- A aplicación dos tributos. A obrigación de proporcionar información á Administración tributaria. 23.- Asistencia e información aos contribuíntes. Normas comúns sobre actuacións e procedementos tributarios. 24.- O procedemento de xestión. 25.- A Inspección dos tributos. 26.- A recadación. O período executivo. 27.- Infraccións e sancións tributarias. O procedemento sancionador. 28.- A revisión de actos administrativos tributarios.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	52	93	145
Seminario	23	52	75
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	0	3
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Observación sistemática	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudio, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudiante.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten profundar ou complementar os contidos da materia. Pódense emplegar como complemento das clases teóricas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Lección maxistral	Atenderanse e resloveranse dúbidas do alumnado respecto dos contidos, actividades e/ou exercicios que foran propostos para adquirir as competencias perseguidas. As sesións de tutorización poderán realizarse por medios telemáticos (correo electrónico ou videoconferencia) baixo a modalidade de concertación previa.

Seminario	Atenderanse e resloveranse dúbidas do alumnado respecto dos contidos, actividades e/ou exercicios que foran propostos para adquirir as competencias perseguidas. As sesións de tutorización poderán realizarse por medios telemáticos (correo electrónico ou videoconferencia) baixo a modalidade de concertación previa.
-----------	---

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Exame de preguntas de desenvolvemento	Proba final que consta de dúas partes: unha práctica escrita (na que o estudiante deberá demostrar a adquisición das competencias esenciais da materia) e unha teórica oral (na que se formularán diferentes preguntas sobre o programa de estudios da materia). Para aqueles estudiantes que se someten ao sistema de avaliação continua, esta proba representará o 70% da súa cualificación final. Para aqueles estudiantes que NON se sometan á avaliação continua, a súa cualificación estará composta polo 70% da cualificación obtida no exame teórico oral e o 30% da cualificación obtida no exame práctico escrito.	70	A1 B1 C18 D1 A2 B2 C19 D5 A3 B3 A4 B4 A5
Exame de preguntas obxectivas	Nas clases realizaranse probas de resposta curta exclusivamente ás/os alumnas/os que se someten ao sistema de avaliação continua. A nota media dos distintos exames de preguntas obxectivas constituirá o 20% da nota final de ditas/os alumnas/os.	20	A1 B1 C18 A2 B2 C19 A4 B4
Observación sistemática	O profesorado, a través das diferentes actividades que propoña ao alumnado que se someta a avaliação continua (casos prácticos, exposición oral dun tema, presentación escrita dun traballo, tarefa colaborativa na aula, etc.), valorará a participación activa e calidad das intervencións deste tanto nas clases maxistrais como, sobre todo, nos seminarios. A participación activa e de calidad do alumnado que se somete a avaliação continua representará o 10% da súa cualificación final. Tamén se terá en conta a participación dos estudiantes nas actividades organizadas pola área de Dereito Financeiro e Tributario.	10	A1 B1 C18 D1 A2 B2 C19 D3 A3 B3 D4 A4 B4 D5 A5

Outros comentarios sobre a Avaliación

O temario que aparece no apartado de contidos constitúe unha versión resumida das leccións que serán obxecto de exame. Oportunamente, ao comezo do cuadrimestre académico, proporcionaráselle ao alumnado un temario más detallado cos epígrafes que conforman cada lección.

PRIMEIRA OPORTUNIDADE DE EXAME:

1.- Ao comezo do cuadrimestre, a/o alumna/o deberá manifestar a súa intención de acollerse ao sistema de avaliação continua. A tal fin, os profesores da materia proporcionaranlle un documento que a/o alumna/o deberá cubrir e asinar nun determinado prazo. Este documento será vinculante, de modo que as/os alumnas/os que o asinen NON poderán, con posterioridade e durante ese curso académico, cambiar de sistema de avaliação. Os alumnos de avaliação continua asistirán regularmente a clase.

2.- A/o alumna/o que se acolla ao sistema de avaliação continua, subscribindo o documento sinalado no punto anterior, será avaliado conforme aos criterios que se indicaron más arriba: proba final (70%), probas de respuesta curta (20%) e participación activa e de calidad (10%). Na proba final, o exame de teoría e oral suporá o 80% da cualificación e o práctico, por escrito, suporá un 20%. En todo caso, a/a alumna/deberá conseguir unha nota mínima de 4 sobre 10 na proba final para que se lle teñan en conta as cualificacións obtidas mediante o sistema de avaliação continua. De non conseguir esa nota mínima, a cualificación que se reflectirá na acta será a obtida no exame final.

3.- As/os alumnas/os que NON se sometan a avaliação continua realizarán unha única proba final na que se avaliarán todas as competencias da materia e que constará de dúas partes: un exame teórico e oral, que suporá o 70% da súa cualificación final; e un exame práctico e escrito (que será diferente ao que realice o alumnado sometido a avaliação continua), o cal suporá o 30% da súa nota final.

4.- A proba de avaliação final, tanto para estudiantes de avaliação continua como non continua, realizarase na data, lugar e hora especificados no calendario oficial aprobado a tal efecto pola Xunta de Facultade para o curso 2021/2022.

5.- ADVERTENCIA para todo o alumnado (con o ou sin avaliação continua): O estudiante que concorra a unha sola das probas do exame final (proba oral e teórica ou proba escrita e práctica) ou a ambas probas cunha participación pouco significativa, será calificado como Non presentado.

SEGUNDA OPORTUNIDADE DE EXAME:

1.- No exame de xuño/xullo só se realizará unha proba final, que constará de dúas partes: unha práctica escrita (na que se resloverán un ou varios casos prácticos) e unha teórica oral (na que se formularán distintas preguntas sobre o temario da materia).

2.- As/os alumnas/os que se someteron ao sistema de avaliação continua conservarán a nota que obtiveron no curso e que representará o 30% da súa cualificación total (20% de probas de resposta curta e 10% de participación activa e de calidad). O 70% da nota restante procederá da mencionada proba final. En devandita proba final, o exame de teoría e oral suporá o 80% da nota e o práctico, por escrito, suporá un 20%. En todo caso, a/o alumna/o deberá conseguir unha nota mínima de 4 sobre 10 nesa proba final para que se lle teñan en conta as cualificaciones obtidas mediante o sistema de avaliação continua. De non conseguir dita nota mínima, a cualificación que se reflectirá na acta será a obtida no exame final.

3.- Para as/os alumnas/os que NON se sometan a avaliação continua a súa cualificación estará integrada polo 70% da cualificación obtida no exame teórico oral e o 30% da cualificación obtida no exame práctico escrito. En ambas as probas avaliaranse todas as competencias da materia. A proba práctica escrita será diferente á que realice o alumnado sometido a avaliação continua.

4.- A proba de avaliação final, tanto para estudiantes de avaliação continua como non continua, realizarase na data, lugar e hora especificados no calendario oficial aprobado a tal efecto pola Xunta de Facultade para o curso 2021/2022.

5.- ADVERTENCIA para todo o alumnado (con o ou sin avaliação continua): O estudiante que concorra a unha sola das probas do exame final (proba oral e teórica ou proba escrita e práctica) ou a ambas probas cunha participación pouco significativa, será calificado como Non presentado.

6.- Os estudiantes que se someteron ao sistema de avaliação continua e non superaron a proba final nin na primeira oportunidade de exame, nin na segunda, a nota obtida a través deste sistema pode manterse no curso académico seguinte (2022-2023).

ADVERTENCIA ESPECÍFICA PARA OS/AS ALUMNOS/AS QUE CONCORRAN Á CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA: O exame da Convocatoria de Fin de Carrera será unha proba escrita con dúas partes, teórica e práctica, cuxa cualificación conformará o 100% da nota final e avaliará todas as competencias da materia. Dita nota estará integrada polo 70% da cualificación obtida no exame teórico e o 30% da cualificación obtida no exame práctico. No exame de Fin de Carrera non se terá en conta a nota de avaliação continua que o alumnado, no seu caso, obtivese no curso académico anterior. O exame de Fin de Carrera terá lugar na data, lugar e hora especificados no calendario oficial aprobado para ese efecto pola Xunta de Facultade para o curso académico 2021-2022.

ADVERTENCIA ESPECÍFICA PARA AS/OS ALUMNAS/OS QUE SOLICITEN EXAMINARSE POLO TRIBUNAL (SÓ PARA OS ESTUDANTES QUE SE ATOPEN EN 4ª MATRÍCULA E SEGUINTES): O exame constará de dúas partes (práctica e teórica) e será exclusivamente escrito. As datas e horas das diferentes oportunidades de exame son as especificadas no calendario de probas de avaliação aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2021/22.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

PEREZ ROYO, F., **Derecho Financiero y Tributario. Parte General**, 32^a ed., Civitas, 2022

MARTÍN QUERALT, J.; LOZANO SERRANO, C.; TEJERIZO LÓPEZ, J.M.; y CASADO OLLERO, G., **Curso de Derecho Financiero y Tributario**, 33^a ed., Tecnos, 2022

MERINO JARA, I. (Dir.), **Curso de Derecho Financiero y Tributario**, Última ed., Tecnos,

SIMÓN ACOSTA, E. Y OTROS, **Código Tributario**, 29^a ed., Aranzadi, 2022

SIMÓN ACOSTA, E y otros, **Derecho Financiero y Tributario. Parte General**, Última ed., Aranzadi,

Bibliografía Complementaria

FERREIRO LAPATZA, J.J., **Instituciones de Derecho Financiero y Tributario, Primera y Segunda Parte**, 1^a, Marcial Pons, 2010

PITA GRANDAL, A.M. (Coordinadora), **Textos y casos prácticos de Derecho Financiero y Tributario**, 2^a, Tórculo, 2001

CALVO ORTEGA, R. (Dir.), **Comentarios a la Ley General Tributaria**, 2^a, Cívitas-Thomson Reuters, 2009

PITA GRANDAL, A.M., **La prueba en el procedimiento de gestión tributaria**, Marcial Pons, 1998

FERNÁNDEZ LÓPEZ, R. I., **La comprobación de hechos por la Inspección de los tributos**, Marcial Pons, 1998

RUIZ HIDALGO, C., **La responsabilidad tributaria en el alzamiento de bienes**, Marcial Pons, 2009

ANEIROS PEREIRA, J., **Las sanciones tributarias**, Marcial Pons, 2005

MULEIRO PARADA, L. M., **La determinación objetiva: IRPF e IVA**, Marcial Pons, 2009

SIOTA ÁLVAREZ, M., Analogía e interpretación en el Derecho tributario , Marcial Pons, 2010
RAMOS PRIETO,J., Erosión de la base imponible y traslado de beneficios: estudios sobre el Plan BEPS de la OCDE , Aranzadi, 2016
SESMAS SANCHEZ, B., La nulidad de las liquidaciones tributarias , Aranzadi, 2017
FERNÁNDEZ LÓPEZ, R. I., La imprescriptibilidad de las deudas tributarias y la seguridad jurídica , Marcial Pons, 2017
PITA GRANDAL, A.Mª. (dir.), Estudios sobre la financiación de los puertos , Marcial Pons, 2017
CUBERO TRUYO, A. (dir.), Estudios sobre el decreto-ley como fuente del Derecho Financiero y Tributario , Aranzadi, 2016

Recomendacóns

Materias que continúan o temario

Dereito financeiro e tributario II/V08G081V01701

Réxime fiscal da empresa/V08G081V01944

Responsabilidade penal e administrativa no ámbito financeiro-tributario/V08G081V01943

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Dereito administrativo II/V08G081V01503

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito: Dereito constitucional I/V08G081V01103

Dereito: Dereito constitucional II/V08G081V01204

Dereito: Teoría do derecho/V08G081V01102

Dereito administrativo I/V08G081V01401

Dereito civil I. Obrigas e contratos/V08G081V01301

Outros comentarios

No programa de PCEO do Grado en administración de empresas e Grado en derecho, o mesmo profesorado impartirá 4 curso que o Grado de derecho.

DATOS IDENTIFICATIVOS

Fundamentos de administración de empresas

Materia	Fundamentos de administración de empresas			
Código	V08G081V01605			
Titulación	Grao en Dereito			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Sinale OP	Curso 3	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Diz Comesaña, María Eva			
Profesorado	Diz Comesaña, María Eva			
Correo-e	evadiz@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	Esta materia está deseñada para que os estudiantes do Grao en Dereito obteñan competencias básicas sobre dirección e xestión empresarial. Preséntase á empresa como un axente económico fundamental, estudiando os aspectos básicos da súa xestión e a problemática asociada ao seu goberno. A continuación identifícanse as principais áreas funcionais da empresa, profundizando en aspectos específicos da súa xestión e nas problemáticas económicas que se formulan. Faise fincapé tanto nos coñecementos como nas habilidades requiridas na xestión empresarial.			

Competencias

Código

A2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
C11	CE13 - Coñecer os principios de funcionamento que rexen nunha economía de mercado, comprender o comportamento dos distintos axentes económicos e coñecer os principais problemas económicos
C12	CE14 - Ser capaz de utilizar os principios e conceptos económicos como ferramenta para argumentar economicamente, identificar os problemas económicos e abordar a súa solución a través das políticas adecuadas a cada situación
C47	CE55 - Comprender os Estados Financeiros obligatorios das empresas
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacions de presión.
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións inter persoais que favorezan a eficacia inter persoal.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Ser capaz de identificar problemas económicos que se presentan nas empresas e saber utilizar os principais instrumentos para a súa resolución.	A2 A3 A4 A5	C11 C12 C47
Capacidade de interpretar e analizar críticamente información económica da empresa.		C12 C47
Coñecer os aspectos internos, funcións e interrelacións existentes nas organizacións.	A2 A3 A4 A5	C11 C12
Coñecer os procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial.		C11 C12 D1 D3 C47

Contidos

Tema

TEMA 1. A EMPRESA NO SISTEMA ECONÓMICO	1.1. Concepto de empresa. 1.2. A empresa como realidade económica. 1.3. Clases de empresas. 1.4. Os subsistemas empresariais. 1.5. Enfoques sobre o empresario.
TEMA 2. A ADMINISTRACIÓN DE EMPRESAS: DIRECCIÓN ESTRATÉXICA	2.1. Concepto de estratexia. 2.2. Os obxectivos da empresa. 2.3. Análise do entorno. 2.4. Análise interno da empresa. 2.5. Estratexias competitivas. 2.6. Crecemento e desenvolvemento empresarial.
TEMA 3. A TOMA DE DECISIÓNNS NA EMPRESA	3.1. O proceso de toma de decisiónns. 3.2. Tipos de decisiónns. 3.3. Situacións de certeza, risco e incerteza. 3.4. Ferramentas para a toma de decisiónns.
TEMA 4. A FUNCIÓN DE PRODUCCIÓN E LOXÍSTICA	4.1. O sistema produtivo. 4.2. A dirección de operacións. 4.3. Obxectivos de producción. 4.4. Tipos de procesos produtivos. 4.5. Lean Manufacturing. 4.6. Compoñentes do sistema loxístico. 4.7. Análise dos custos de producción. 4.8. Eficiencia e produtividade.
TEMA 5. A FUNCIÓN DE RECURSOS HUMANOS	5.1. Concepto, fundamentos e proceso de dirección e xestión de RRHH. 5.2. Liderado, cultura e poder nas organizacións. 5.3. Parámetros de diseño organizativo: formalización, especialización e coordinación. 5.4. O organigrama. 5.5. Motivación.
TEMA 6. A FUNCIÓN FINANCEIRA	6.1. A xestión financeira. 6.2. Rendibilidade económica e rendibilidade financeira. 6.3. Análise mediante ratios. 6.4. Incidencia dos custos sobre a rendibilidade. 6.5. Decisións de inversión. 6.6. Decisións de financiamento.
TEMA 7. A FUNCIÓN DE MERCADOTECNIA E COMERCIALIZACIÓN	7.1. Diferentes enfoques sobre a función de mercadotecnia. 7.2. Investigación de mercados. 7.3. Comportamento de compra en mercados industriais e en mercados de consumo. 7.4. Segmentación de mercados e posicionamento do produto. 7.5. Decisións de mercadotecnia (as 4P's).

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	30	60
Resolución de problemas	14	66	80
Estudo de casos	1	4	5
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudiante.
Resolución de problemas	Resolución e presentación de exercicios/cuestiós/traballo por parte do alumno, de forma individual ou en grupo, baixo a proposta, guía e supervisión do profesor.
Estudo de casos	Formulación, análise, resolución e debate de casos e situacións relacionadas coa materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Lección maxistral	O docente realizará un seguimiento de cada grupo, dando un retorno que permita mellorar o desempeño.

Resolución de problemas	Supervisión e resolución de dúbidas que lle puideran xurdir aos estudiantes ao longo do proceso de adquisición das competencias da materia.
Estudo de casos	Supervisión e resolución de dúbidas que lle puideran xurdir aos estudiantes ao longo do proceso de adquisición das competencias da materia.

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Exame de preguntas obxectivas	Durante o cuatrimestre se realizarán 2 probas de seguimiento sobre os contidos da materia. A cualificación obtida en cada proba de seguimiento suporá un 20% da nota final. En ningún caso a superación destas probas de seguimiento liberará de materia de cara á realización do exame final. As datas de celebración de cada proba de seguimiento serán fixadas polo docente no cronograma da materia.	40	A2 C11 D1 A3 C12 D3 A4 C47 A5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Os contidos teóricos e prácticos da materia serán avaliados nunha proba/exame final. Trátase dunha proba escrita sobre os distintos epígrafes do programa, así como dos diferentes tipos de problemas e casos prácticos estudiados. A cualificación obtida nesta proba suporá o 50 % da nota final.	50	
Resolución de problemas e/ou exercicios	A participación e intervención nas clases teóricas e prácticas, a preparación dos supostos prácticos ou das sesións teóricas, cando así proceda, e, en xeral, calquera actividade desenvolvida polo alumnado ao marxe das probas de seguimento e das probas finais, serán avaliados polo docente durante todo o cuatrimestre, tendo un valor sobre a cualificación final do 10%. A cualificación obtida na participación en clase e nas probas de seguimento conservarse para a convocatoria de 2ª oportunidade.	10	A2 C11 D1 A3 C12 D3 A4 C47 A5

Outros comentarios sobre a Avaliación

A Avaliación do estudiante realizarase deseñante o seguinte xeito:

- Exame final (0 a 5 puntos). Realizarase un único exame ao final do cuatrimestre que terá lugar na data, hora e lugar establecido polo Decanato da Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo (<http://fccxxt.webs.uvigo.es/es/>). O exame final constará dunha parte teórica e unha parte práctica. Para superar o exame será necesario obter unha nota igual ou superior ao 50 % da puntuación total e, como mínimo, o 30 % da nota asignada en cada unha das partes teórica e práctica.

- Avaliación baseada nos traballos realizados, tanto en grupo como de xeito individual, na participación en clase e nas probas de seguimento (0 a 5 puntos). A cualificación obtida en cada proba de seguimento suporá un 20% da nota final. A participación e intervención nas clases teóricas e prácticas, a preparación dos supostos prácticos ou das sesións teóricas, cando así proceda, e, en xeral, calquera actividade desenvolvida polo alumnado ao marxe das probas de seguimento e das probas finais, serán avaliados polo docente durante todo o cuatrimestre, tendo un valor sobre a cualificación final do 10%.

A nota final da materia expresarase nunha escala de 0 a 10 puntos e resultará da suma da nota acadada no exame y das notas acadadas nos traballos, participacións nas clases e probas de seguimento realizadas. Para superar a materia é necesario acadar un mínimo de 5 puntos.

Nos primeiros 15 días do cuatrimestre habilitarase un único prazo para que o alumno ou a alumna que así o deseñe poida renunciar á avaliação continua e solicitar que o seu exame final se valore entre 0 e 10 puntos. Para estes alumnos o exame final incluirá unha terceira parte (0 a 5 puntos) que sustituirá ás probas de avaliação continua.

Se o alumno ou a alumna houbese renunciado á avaliação continua, a nota final da materia coincidirá coa nota acadada no exame final.

A segunda convocatoria rexererase polas mesmas normas. O exame da convocatoria de segunda oportunidade terá lugar na data, hora e lugar establecido polo Decanato da Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo (<http://fccxxt.webs.uvigo.es/es/>).

Na convocatoria fin de carreira o exame suporá o 100 % da nota final da materia.

BOAS PRÁCTICAS:

- Non está permitido facer uso de teléfonos móbiles, ordenadores portátiles, tabletas ou similares nas sesións de traballo. Estes dispositivos deben estar desconectados, agás autorización expresa do profesor/a.

- É imprescindible asistir ás sesións de aula co material necesario para o seu desenvolvemento.
- Calquera evidencia de probas plaxiadas ou copiadas, total ou parcialmente, suporá unha calificación de suspenso entó das convocatorias do curso académico.
- Para a realización das probas só se permite o uso de elementos de escritura e calculadora.
- O estudiante deberá presentarse ao examen debidamente identificado, co seu D.N.I., pasaporte ou licenza de conducir, non sendo válido outro documento.
- Todas las probas deberán ser entregadas á súa finalización e baixo ningún concepto poderán ser sacados fora da aula.
- A revisión de exames terá lugar só no horario e lugar establecido polo profesor/a.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Robbins, S.P.; DeCenzo, D.A. y Coulter, M., **Fundamentos de la Administración: conceptos esenciales y aplicaciones**, Pearson-Prentice Hall, 2017

Martín de Castro, G.; Díez Vial, I. y Montoro Sánchez, M.A., **Fundamentos de Administración de Empresas**, tercera, Civitas, 2016

Iborra Juan, M.; Dasi Coscollar, A.; Dolz Dolz, C. y Ferrer Ortega, C., **Fundamentos de dirección de empresas**.

Conceptos y habilidades directivas, Paraninfo, 2014

González Domínguez, F.J. y Ganaza Vargas, J.D., **Fundamentos de Economía de la Empresa**, Pirámide, 2017

Bibliografía Complementaria

Barroso Castro, C., **Economía de la Empresa**, Pirámide, 2012

Bueno Campos, E., **Curso básico de Economía de la Empresa**, Pirámide, 2011

Bueno Campos, E., **Introducción a la Organización de Empresas**, Centro de Estudios Financieros, 2014

Gareth R.J.; George J.M., **Administración Contemporánea**, 8ª Edición, McGrawHill, 2020

Guerras Martín, L.A. y Navas López, J.E., **Casos de Dirección Estratégica de la Empresa**, Thompson-Civitas, 2014

Koontz H.; Weihrich H. y Cannice, M.V., **Administración: una perspectiva global, empresarial y de innovación**, 15ª Edición, McGrawHill, 2017

Navas López, J.E.; Guerras Martín, L.A., **Fundamentos de dirección estratégica de la empresa**, Thompson-Civitas, 2016

Pérez Gorostegui, E., **Fundamentos de Economía de la Empresa**, Editorial Universitaria Ramón Areces, 2014

Pérez Gorostegui, E., **Prácticas de Fundamentos de Economía de la Empresa**, Editorial Universitaria Ramón Areces, 2014

Recomendacións

Outros comentarios

Os estudiantes deberán manter actualizados os seus datos de contacto en MOOVI. Ademais, é necesario subir alí unha foto tipo carné para evitar a entrega de fichas en formato papel.

(*) Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co estudiante na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, pode requerir reajustes ao longo do curso promovidos pola dinámica da clase, e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Así mesmo, aportarase ao alumnado a información e as pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

DATOS IDENTIFICATIVOS

Macroeconomía

Materia	Macroeconomía			
Código	V08G081V01606			
Titulación	Grao en Dereito			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Sinale OP	Curso 3	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinador/a	Ferrero Martínez, María Dolores			
Profesorado	Ferrero Martínez, María Dolores			
Correo-e	ferrero@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es/index.php/es/			
Descripción xeral	O desenvolvemento da materia pretende introducir ao alumno nos contidos básicos da Teoría *Macroeconómica. Para iso, é importante empezar entendendo todo o referente ás variables ou indicadores claves da economía: produto interior bruto, *índice de prezos ao consumo e taxa de paro. A partir de aí centrámonos na análise macroeconómico desde dous enfoques básicos: o longo prazo, onde analizaremos que é e como se explica o crecemento económico; e o curto prazo, onde trataremos de entender por que a economía en certos momentos abandona a súa senda de crecemento xerando situacións como a recente recesión económica.			

Competencias

Código

- A2 Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitán demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
- A3 Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
- A4 Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer os principais problemas *macroeconómicos, así como as distintas políticas e os seus efectos sobre o sistema económico, con especial atención ao estudio da política fiscal.	A2
Manexar e analizar información económica, a partir da cal desenvolver unha capacidade de interpretar e entender as políticas económicas.	A3 A4

Contidos

Tema

	Aspectos xerais da macroeconomía: cal é o seu obxectivo, como se foi desenvolvendo no tempo, como se traballa en macroeconomía.
TEMA 1: INTRODUCIÓN	
PARTE I: INDICADORES MACROECONÓMICOS (*)	
----- TEMA 2: A MEDICIÓN DA ACTIVIDADE ECONÓMICA	2A PIB: produto interior bruto 2B PIB REAL 2C Deflactor do producto interior bruto
----- TEMA 3: O DESEMPREGO E A INFLACIÓN	3A Variables básicas do mercado de traballo e a súa medición. 3B. O desemprego natural e o desemprego cílico 3C IPC: índice de prezos ao consumo. Inflación e deflación.
PARTE II: O LONGO PRAZO (*)	
----- TEMA 4: O CRECIMIENTO ECONÓMICO A longo prazo	4A Concepto e medición do crecimiento 4B Os determinantes do crecemento económico a longo prazo. 4C. A produtividade e os seus determinantes.

-----TEMA 5: ANÁLISIS HISTÓRICO DO CRECIMENTO ECONÓMICO

5A: ¿Cando comezou o crecemento económico?

5B: Estudo da evolución e reparto da riqueza no mundo. A importancia do crecemento.

5C: A pobreza e a desigualdade.

5D. OBXECTIVO DO CRECIMIENTO: O DESENVOLVEMENTO ECONÓMICO E HUMANO

PARTE III: O CURTO PRAZO

----- TEMA 6: O DIÑEIRO E A POLÍTICA MONETARIA.

DIÑEIRO: qué é, qué papel xogan os Bancos Centrais no control da cantidade de diñeiro. A política monetaria.

----- TEMA 7: A OFERTA E A DEMANDA AGREGADAS.

7A Determinantes da demanda agregada.

7B Determinantes da oferta agregada a curto e medio prazo.

7C O equilibrio macroeconómico.

7D Efectos dos shocks de oferta e de demanda: a autorregulación da economía versus a intervención pública.

-----TEMA 8: O PAPEL ESTABILIZADOR DAS POLÍTICAS ECONÓMICAS

8A. A Política Fiscal. qué é o efecto multiplicador. O papel estabilizador da política fiscal.

8.B. O papel estabilizador da política monetaria.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	20	16.5	36.5
Lección maxistral	30	60	90
Autoavaliación	0	2.5	2.5
Traballo	1	19	20
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Estudo de casos	Análise de feitos macroeconómicos, problemas e/ou sucesos reais coa finalidade de coñecelos, interpretalos, reflexionar e completar coñecementos.
Lección maxistral	As clases teóricas impartiránse durante as 15 semanas do cuadrimestre. Nelas exponeránse de forma reducida os principais contidos da materia con apoio de diferente material didáctico (power point, libros de texto, artigos e noticias de actualidade relacionadas). Deterémonos con máis detalle nos puntos de maior complexidade. Para un adecuado seguimento e comprensión das clases é necesario traballar previamente a bibliografía básica recomendada para cada un dos temas.

Atención personalizada

Metodoloxías Descripción

Estudo de casos Tempo reservado para atender e resolver as dúbidas do alumnado. Nestas actividades a profesora orienta e *guía o proceso de aprendizaxe do alumnado...

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Traballo	Ao longo do cuadrimestre realizarase un traballo/proxecto de forma individual sobre un tema relacionado cos contidos da práctica realizada na aula informática. PARA QUE O TRABALLO SEXA AVALIADO debe cumplir estritamente as instrucións que se entreguen e debe conter todos os apartados/exercicios esixidos.	30	A2 A3 A4

Exame de preguntas de desenvolvimento	EXAME: a avaliación dos contidos teóricos e prácticos realizarase en duas partes:	70	A2 A3 A4
---------------------------------------	---	----	----------------

1.- un primeiro exame na metade do cuadrimestre, que será eliminatorio cun mínimo de 5 sobre 10 puntos.

2.- Realización na data establecida no calendario oficial do centro, dun exame no que se avaliarán os contidos restantes da materia no caso de ter superado o primeiro parcial, e dos contidos globais en caso de non ter superado o primeiro parcial.

Outros comentarios sobre a Avaliación

Poderá optarse ó método de avaliação continua ou, alternativamente, ser avaliado polo 100% da nota máxima nun único exame na data oficial establecida. Considerase por defecto que todos os estudiantes serán avaliados polo método de avaliação continua. Aqueles que desexen renunciar á avaliação continua deberán comunicalo á coordinadora da materia mediante correo electrónico antes do 24 de febreiro de 2023.

AVALIACIÓN CONTINUA. A nota final da materia constará de:

1.- DOUS EXAMES PARCIAIS (TOTAL 7 puntos). O primeiro deles incluirá os temas do 1 ao 3 e realizarase a metade do cuadrimestre (data pendente de determinar); o segundo incluirá o resto do temario e realizarase na data oficial da convocatoria ordinaria. Os alumnos que non alcancen 5 puntos sobre 10 no primeiro exame parcial deberán examinarse de todos os temas do programa no segundo exame que se realizará na data oficial establecida polo centro.

2.-ENTREGA DUN TRABALLO (3 puntos) análise de datos macroeconómicos mundiais e proxecto de investigación dun caso concreto a elixir.

PARA APROBAR A MATERIA EN AVALIACIÓN CONTINUA É REQUISITO IMPRESCINDIBLE CUMPRIR OS TRES SIGUIENTES ITEMS:

- i) ENTREGAR O TRABALLO DE ANÁLISE DE DATOS, debe cumplir estritamente as instrucións que se entreguen e debe conter todos os apartados e exercicios esixidos.
- ii) OBTER POLO MENOS UN 4,5 SOBRE 10 EN CADA UNHA DAS PARTES QUE COMPOÑEN O EXAME (PARTE *I: temas 1-3; e PARTE *II: resto de temas). (Isto implica que aqueles alumnos que non acadaron a nota suficiente para eliminar o contido do primeiro parcial e vaian con toda a materia ao final, deben obter un mínimo de 4,5 na parte I para supera-la materia).
- iii) PARA TODOS OS ALUMNOS A NOTA MEDIA DAS PARTES I e II QUE COMPOÑEN OS EXAMES DEBE SER COMO MÍNIMO DE 5 SOBRE 10.

Na convocatoria extraordinaria se manterá a nota da avaliação continua. Polo tanto, o exame valerá un máximo de 7 puntos.

***ALUMNOS QUE NON SE ACOLLAN A AVALIACIÓN CONTINUA. CONDIDONS NECESARIAS PARA APROBAR:**

- DEBE OBTERSE POLO MENOS UN 4,5 SOBRE 10 EN CADA UNHA DAS PARTES QUE COMPOÑEN O EXAME (PARTE *I: temas 1-3; e PARTE *II: resto de temas).
- A NOTA MEDIA DAS PARTES I e II DEBE SER COMO MÍNIMO DE 5 SOBRE 10.

Na convocatoria de Fin de carreira realizarase un exame que suporá o 100% da avaliação.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

KRUGMAN, P y WELLS, R., **MACROECONOMIA**, EDITORIAL REVERTÉ, 2016

DORNBUSCH, R. y FISHER, S., **MACROECONOMIA**, MC GRAW-HILL, 2015

BERNANKE, **PRINCIPIOS DE ECONOMIA**, MC GRAW- HILL, 2007

Bibliografía Complementaria

MANKIW, N. GREGORY, **MACROECONOMIA**, ANTONI BOSH, 2014

Recomendacóns

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Economía: Principios de economía/V08G081V01201

Outros comentarios

Esta materia impártese tamén no dobre grao ADE-Dereito no segundo curso primeiro cuadrimestre e o profesor responsable é Jorge Falagán

As particularidades da materia serán publicadas en MOOVI.
